

Yüksek Mahkemelerden Tarihi Kararlar: İslah Sınırları, Kısmi Dava Hakkı ve Yargıtay İş Bölümü Yenilendi

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 30.06.2026

Kaynak: 30.06.2026 tarihli ve 33296 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararları

Kısa Cevap

30 Haziran 2026 tarihli Resmî Gazete, iş ve ticaret davalarının usulünü doğrudan etkileyen üç karar taşımaktadır. **Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu**, dava dilekçesinde yer almayan bir talebin kısmen ıslah yoluyla davaya dâhil edilemeyeceğine karar vermiştir. **Anayasa Mahkemesi**, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun kısmi davayı düzenleyen 109'uncu maddesine yönelik itirazı reddetmiş; kuralların Anayasa'ya aykırı olmadığına oybirliğiyle karar vermiştir. **Yargıtay Büyük Genel Kurulu** ise dairelerin iş bölümünü yenilemiştir.

Yargıtay İBGK: İslahla Yeni Talep Eklenemez

Künye: Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu, **08.05.2026, E: 2021/8, K: 2026/1.**

Kararın kendi özetindeki ifadeyle: **“Hukuk yargılamasında dava dilekçesinde yer almayan bir talep kısmen ıslah yoluyla davaya dâhil edilemez.”**

İçtihadı birleştirmenin konusu, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 19.01.2026 tarihli ve 9 sayılı kararıyla “hukuk yargılamasında dava dilekçesinde yer almayan bir talebin kısmen ıslah yoluyla davaya dâhil edilip edilemeyeceği” olarak belirlenmiştir. Başvuru 07.11.2019 tarihli dilekçeyle yapılmış; Hukuk Genel Kurulu ile on üç hukuk dairesinin kararları arasındaki aykırılığa dayanılmıştır.

İş hukuku uygulamasına etkisi. İşçilik alacağı davalarında dava dilekçesi kurgusu belirleyici hâle gelir: kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla çalışma, yıllık izin ücreti, ulusal bayram ve

genel tatil ücreti gibi kalemlerin baştan dilekçede yer alması gerekir. Dilekçede hiç bulunmayan bir kalem, bilirkişi raporundan sonra kısmen ıslahla eklenemez; ancak ayrı bir dava konusu yapılabilir.

Kararın sınırı da önemlidir: ıslah müessesesi kaldırılmamıştır. Belirlenen sınır, ıslahın dilekçede hiç yer almayan yeni bir talebi davaya ekleme aracı olarak kullanılamayacağıdır.

Anayasa Mahkemesi: Kısmi Dava Kuralları Anayasa'ya Aykırı Değil

Künye: Anayasa Mahkemesi, **16/4/2026, E: 2025/231, K: 2026/82.**

İtiraz yoluna başvuran: Ankara 73. İş Mahkemesi. Karar bir işveren başvurusu üzerine değil, işçilik alacaklarının tahsili talebiyle açılan bir davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan **mahkemenin kendi başvurusu** üzerine verilmiştir.

İtirazın konusu: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 109'uncu maddesinin başlığı, birinci fıkrası ve üçüncü fıkrasında yer alan "...kısmi..." ibaresi. Söz konusu madde, talep konusunun niteliği itibarıyla bölünebilir olduğu durumlarda sadece bir kısmının dava yoluyla ileri sürülebileceğini; dava açılırken kalan kısımdan açıkça feragat edilmiş olması hâli dışında kısmi dava açılmasının geri kalan kısımdan feragat anlamına gelmeyeceğini düzenlemektedir.

Hüküm. Mahkeme, 109'uncu maddenin başlığına ilişkin itiraz başvurusu hakkında **karar verilmesine yer olmadığına**; birinci fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın **reddine**; üçüncü fıkrasında yer alan "...kısmi..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın **reddine** 16/4/2026 tarihinde **oybirliğiyle** karar vermiştir.

Gerekçenin özü. Mahkemeye göre kurallar kanun koyucunun takdir yetkisi kapsamında ihdas edilmiştir; kurallarda hukuk devleti ilkesine aykırı bir yön bulunmadığı gibi, kişilerin dava açmalarını kolaylaştırıcı niteliği gözetildiğinde kurallar devletin hak arama özgürlüğünü sağlama ve yargılamaların gereksiz yere uzamasını engelleme yönündeki pozitif yükümlülüğüyle de çelişmemektedir. Kurallar Anayasa'nın 2., 36., 141. ve 142. maddelerine aykırı bulunmamış; 5., 10., 13., 35. ve 40. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

Kararın anlamı, kısmi dava uygulamasının anayasal bir güvenceye kavuşması değildir; Mahkeme kuralların *anayasaya aykırı olmadığını* tespit etmiştir. Düzenleme kanun koyucunun takdirindedir ve yasama organı tarafından değiştirilebilir.

Yargıtay Büyük Genel Kurulu: Dairelerin İş Bölümü

Künye: Yargıtay Büyük Genel Kurulu, **29/06/2026, 2026/1** sayılı Karar.

Karar, Yargıtay hukuk ve ceza dairelerinin bakacağı işlerin dağılımını belirleyen yıllık iş bölümü kararıdır. Davası temyiz aşamasında olan veya temyize gidecek dosyalarda, dosyanın hangi daireye gideceği bu karara göre belirlenir; bu nedenle vekillerin dosya takibinde güncel iş bölümünü esas almaları gerekir. İş bölümü kararının ayrıntılı içeriği Resmî Gazete'deki metinden izlenmelidir.

İnsan Kaynakları ve Hukuk Birimleri İçin Notlar

- **Dava dilekçesi denetimi.** Şirkete karşı açılan işçilik alacağı davalarında, karşı tarafın ıslah dilekçesiyle dilekçede bulunmayan bir kalemi eklemeye çalışması hâlinde İBGK kararına dayanılarak usul yönünden itiraz edilebilir. İtirazın süresinde ileri sürülmesi gerekir.
- **Zamanaşımı hesabı.** Kısmi dava kurallarına yönelik itirazın reddedilmesiyle mevcut uygulama sürmektedir. Bu nedenle işverenlerin zamanaşımı sürelerini takip etmesi ve zamanaşımı def'ini süresinde mahkemeye sunması önemini korumaktadır.
- **Devam eden dosyalar.** İctihadı birleştirme kararı yayımıyla bağlayıcı hâle geldiğinden, görülmekte olan dosyalarda daha önce verilmiş ıslah dilekçeleri bu ölçüte göre yeniden değerlendirilmelidir.
- **Karşılıklı etki.** İki karar birbirini tamamlar: işçi kısmi dava açmaya devam edebilir, ancak dilekçesinde hiç yazmadığı bir kalemi sonradan ıslahla ekleyemez. Uyuşmazlığın kapsamı dilekçeyle çizilir.

Sık Sorulan Sorular

Kısmi dava açmak hâlâ mümkün mü?

Evet. Anayasa Mahkemesi, kısmi davayı düzenleyen kuralların Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vererek itirazı reddetmiştir.

İslahla dava değeri artırılabilir mi?

İctihadı birleştirme kararının konusu, dilekçede hiç yer almayan bir talebin ıslahla eklenip eklenemeyeceğidir. Dilekçede yer alan bir talebe ilişkin işlemler bu kararın konusu dışındadır ve genel hükümlere göre değerlendirilir.

Anayasa Mahkemesi kararı oybirliğiyle mi verildi?

Evet, 16/4/2026 tarihinde oybirliğiyle.

Başvuruyu kim yaptı?

Anayasa Mahkemesi'ne başvuran Ankara 73. İş Mahkemesi'dir; itiraz yolu, davaya bakan mahkemenin başvurusuyla işler.

İçtihadı birleştirme kararı hangi mahkemeleri bağlar?

Yargıtay daireleri ile ilk derece mahkemelerini bağlar.

Dilekçede unutulmuş bir alacak kalemi için ne yapılır?

Kısmen ıslah yolu kapalı olduğundan o kalem ayrı bir dava konusu yapılabilir; bu durumda zamanaşımı yeni davanın açıldığı tarihe göre değerlendirilir.

Resmî Kaynaklar

- 30 Haziran 2026 tarihli ve 33296 sayılı Resmî Gazete — Anayasa Mahkemesinin 16/4/2026 tarihli ve E: 2025/231, K: 2026/82 sayılı Kararı
 - 30 Haziran 2026 tarihli ve 33296 sayılı Resmî Gazete — Yargıtay Büyük Genel Kurulunun 29/06/2026 tarihli ve 2026/1 sayılı Kararı
 - 30 Haziran 2026 tarihli ve 33296 sayılı Resmî Gazete — Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 08.05.2026 tarihli ve E: 2021/8, K: 2026/1 sayılı Kararı
 - 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (109'uncu madde — kısmi dava; 176 ve devamı maddeler — ıslah)
 - 4857 sayılı İş Kanunu
-

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/yuksek-mahkemelerden-tarihi-kararlar-islak-sinirlari-kismi-dava-hakki-ve-yargitay-is-bolumu-yenilendi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 04:58 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net